

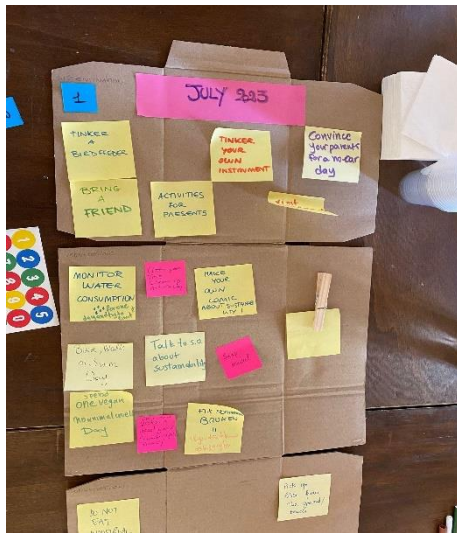

Duurzaamheidskalender

Duurzaamheidskalender

Duur	Verschillende sessies van 90 minuten (8-9 jaar) of 60 minuten (10-12 jaar).
Doelgroep	Leerlingen die kunnen lezen en scharen veilig kunnen gebruiken. (Ongeveer vanaf 8 jaar oud).
Connectie met het curriculum	Deze activiteit kan worden uitgevoerd tijdens kunst, natuur- en scheikunde, science en wiskunde. Tijdens deze activiteit werken de leerlingen aan verschillende vaardigheden, zoals samenwerking, communicatie, kritisch denken, creativiteit, fijne motoriek, leiderschap, tijdmanagement en zelfvertrouwen.
Overig	Deelnemers (docenten en studenten) worden vooraf geïnformeerd dat zij betrokken worden bij groepsactiviteiten rondom het onderwerp duurzaamheid. Leerlingen worden vervolgens gevraagd te starten met het verzamelen van gerecycled/afvalmaterialen en hun docent wordt gevraagd om de leerlingen van tevoren te verdelen in groepen van 4 maximaal 5. De 4 workshop sessies vinden plaats in de klas.

Samenvatting

De leerlingen maken een duurzaamheidskalender. Dit is een kalender of een volgsysteem om duurzame acties te promoten, bijvoorbeeld: verminderen van het energieverbruik, besparen van water, verminderen van afval, duurzaam transport, afval scheiden en het ondersteunen van lokale en biologische voedselsystemen. Speciale dagen zoals de Dag van de Aarde of de Wereldmilieudag kunnen worden gebruikt om het bewustzijn te vergroten en deelname aan te moedigen.

Link met duurzaamheid

- De leerlingen gebruiken herbruikbaar materiaal.
- De leerlingen denken na over duurzame acties. In hoeverre zijn ze er al mee bezig en is hun gedrag thuis net zo duurzaam als op school?

Veiligheid

Risico	Waar op letten
Stanleymesjes zijn scherp, de leerlingen kunnen zichzelf snijden.	Laat een stanleymes alleen zelfstandig door kinderen gebruiken wanneer je dit verantwoord vindt. Anders onder toezicht op een aangewezen plek. Leg van tevoren uit hoe je de messen gebruikt. Altijd met een snijmat, het mes meteen inschuiven als je klaar bent en terugleggen op een vaste plek.
Spelden	

Materialen

Benodigheden	Opmerking	Aantal
Gerecycled papier	Vraag aan bedrijven of bibliotheken of ze papier willen verzamelen of oude flyers en posters hebben	Voor elk groepje
Karton	Bijvoorbeeld oude dozen	2 per groepje
Papierklemmen		Voor elk groepje
Hergebruikte decoratieve materialen	Kurken, kroonkurk, draad, kleurrijke verpakkingen, posters, tijdschriften, folders en ansichtkaarten	Voor elk groepje
Spelden en punaises.	Kunnen leerlingen gebruiken om dingen op te prikken	3 doosjes
Gerecyclede materialen	Plastic bekertjes, verpakkingen	Voor elk groepje

Gereedschap

Benodigheden	Opmerking	Totaal
Wasco, stiften of kleurpotloden.		1 set per groep
Scharen		3 per groep
Draad of touw		3 per groep
Snijmat		1 per groep

Hobbymes		1 per groep
Lijm		2 per groep
Gum		1 per persoon
Liniaal		1 per groep
Perforator		
Plakband		1 per groep

Bovenstaande lijsten zijn niet volledig. Het is vooral belangrijk om een verscheidenheid aan materialen beschikbaar te hebben. Stem de materialen af op de opdracht die je de leerlingen geeft en de materialen die je beschikbaar hebt.

Vorbereiding

Bereid een aantal voorbeelden voor die aan de leerlingen kunnen worden getoond.

Vorbereiden van de ruimte

- Zet drie tafels verspreid in het lokaal. Een tafel voor het dikke karton en een voor het dunne karton en een voor de overige materialen. Als de leerlingen naar de materialen en het gereedschap lopen, kunnen ze geïnspireerd worden door andere groepen.
- Plaats voldoende werktafels in het klaslokaal. Hoeveel hangt af van het aantal leerlingen. Zij kunnen alleen of in tweetallen werken.

Beschrijving

Introductie

Begin met het bespreken van het concept duurzaamheid. Leg uit dat de term duurzaam wordt gebruikt voor producten die geen schade toebrengen aan de aarde en de natuur. Kleine veranderingen in dagelijkse activiteiten kunnen een impact hebben en het bewustzijn vergroten. Zoals mensen bewuster maken van een probleem, afval recyclen of tweedehands kleding kopen.

Verdeel de leerlingen in groepjes en laat ze een woordwolk over duurzaamheid maken. Moedig aan om te brainstormen en hun ideeën te delen voor duurzame acties. Stel vragen als:

- op welke manieren zouden we het milieu kunnen helpen?
- welke acties vind jij duurzaam?
- wat zijn duurzame dingen die jij thuis doet? Op school? In de buurt?
Voorbeelden: recycling, minder spullen/kleren kopen, besparen van water en energie, het planten van bomen, het verminderen van afval, afval opruimen of het verspreiden van bewustzijn over duurzaamheid.

Leg vervolgens de opdracht en de prompt uit en laat ze de materialen bekijken.

Prompt om de activiteit te starten: Maak een kalender of een andere manier* waarmee je duurzame acties kan bijhouden of anderen stimuleert duurzame acties te ondernemen.

- Duur: tussen 60 en 90 minuten.
- Laat enkele voorbeelden zien (zie bijlage) aan de leerlingen.
- Help de leerlingen op weg:
 - voor wie maken zij de kalender? Bijvoorbeeld voor school, hun familie of zichzelf.
 - wat voor acties willen zij bijhouden of stimuleren met de kalender? Bijvoorbeeld recyclen, hergebruiken, mensen stimuleren om duurzamer te zijn, picknicks te te organiseren, van de natuur te genieten, minder tijd achter een beeldscherm door te brengen of ouderen te helpen.
 - hoe willen zij de acties stimuleren? Bijvoorbeeld de acties op de kalender zetten, leuke aanmoedigingen verzinnen, afspraken bijhouden of afvalinzamelingsdata plannen.

* Andere manieren kunnen zijn: een grafiek die laat zien hoeveel je recycled, een beloningsbord of een bord met aantekeningen met klusjes. Zie ook de bijlagen.

Tijdens het tinkeren

Begeleid de leerlingen tijdens het tinkeren door hulp te bieden bij het brainstormen over ideeën, het gebruik van de materialen en het oplossen van eventuele problemen die ze tegenkomen. Zorg voor een sfeer waarin creativiteit vordert wordt en moedig leerlingen aan om buiten de gebaande paden te denken. Inspireer om unieke manieren te bedenken om duurzaamheid op hun kalenders weer te geven, of het nu gaat om kunstwerken, symbolen of innovatieve ideeën.

- Let op de veiligheid, leerlingen werken met blikken of scharen die scherp zijn en met lijmpistolen die heet worden.
- Geef iedere 10 - 20 minuten aan hoeveel tijd er nog is.
- Observeer de groepen en weet waar leerlingen mee bezig zijn en of er leerlingen zijn die gefrustreerd raken of vastlopen.

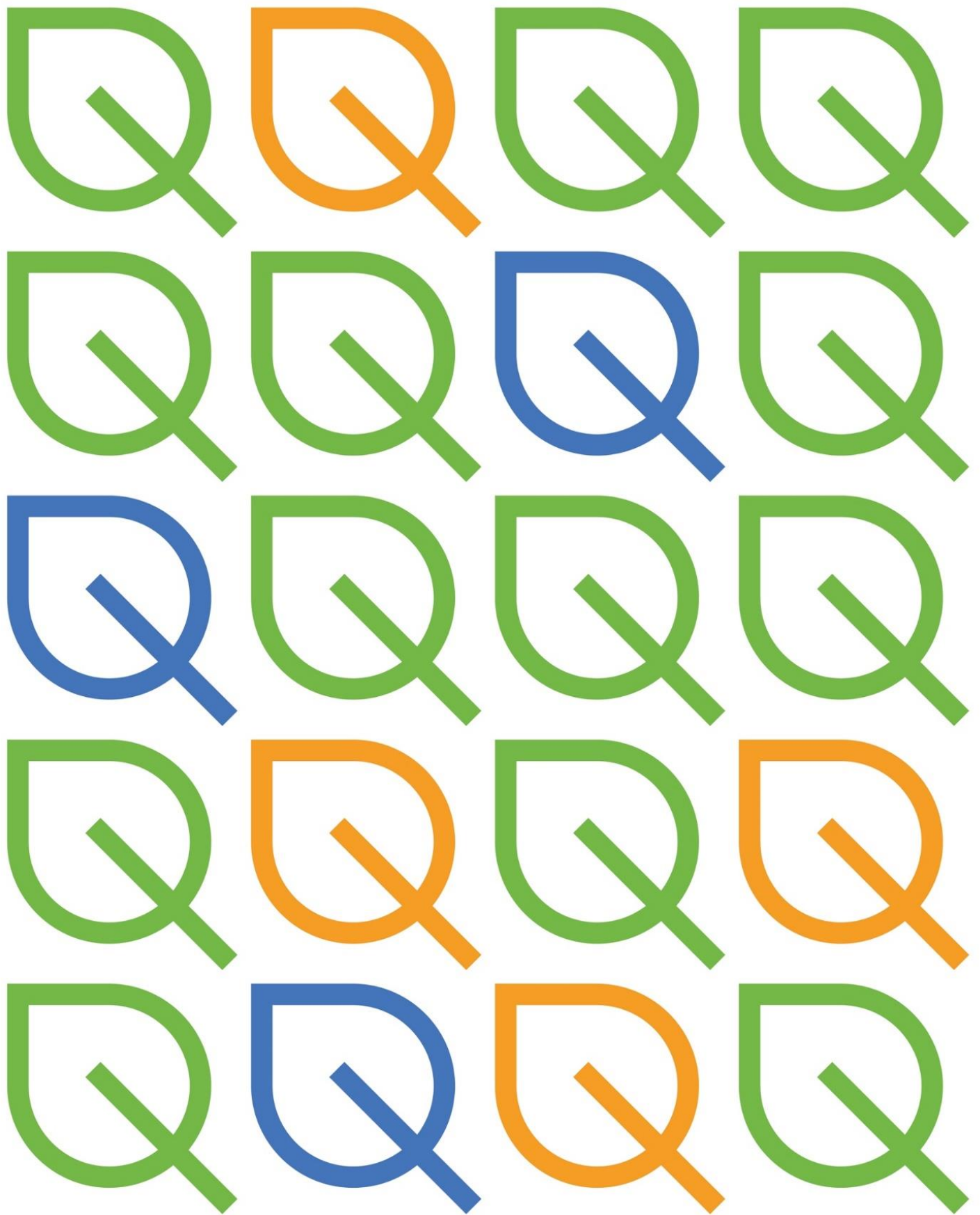
- Gebruik opmerkingen en vragen om leerlingen aan het denken te zetten over mogelijke oplossingen of om hen te helpen hun doelen of problemen onder woorden te brengen.
Tips:
 - **stel vragen in plaats van antwoorden.** Welke boodschap wil je met de kalender overbrengen? Welk tijdsbestek zou het beste zijn om het duurzame gedrag te stimuleren? Een dag, een maand, een week?
 - **creëer een ondersteunende en inspirerende omgeving:** Ik vind het erg leuk hoe jij het materiaal gebruikt.
 - **help bij frustratie en mislukking op een positieve en productieve manier.** Waarom denk jij dat dit voor jou niet werkt?
 - **moedig leerlingen aan om persoonlijke interesses na te streven.** Maak je geen zorgen als je denkt dat het misschien niet werkt. Probeer maar!
 - **stimuleer samenwerking.** Misschien kan je aan de andere groepjes vragen hoe zij dit hebben opgelost.
- Moedig de leerlingen aan om naar andere groepen of de materiaaltafels te kijken als ze vastlopen.
- Schrijf gebeurtenissen of uitspraken van leerlingen op die opvallen, zodat jij deze achteraf kunt gebruiken bij het bespreken van de activiteit. Bijvoorbeeld als jij ze heel goed hebt zien samenwerken of een frustratie hebt zien overwinnen.
- Laat de groepen na 60-90 minuten afronden. Als leerlingen eerder klaar zijn, kan de activiteit ook eerder gestopt worden, afhankelijk van de groep.
- Tips voor het begeleiden van deze specifieke activiteiten:
 - zie bijlagen voor voorbeelden.
 - wasknijpers, elastiekjes, lijm en punaises werken heel goed om dingen met elkaar te verbinden.
 - Sleutelwoorden over het thema duurzaamheid hielpen om het concept duurzaamheid beter uit te drukken.
- Ruim op, zorg ervoor dat materialen die opnieuw gebruikt kunnen worden niet worden weggegooid en papierresten worden verzameld in de papierbak.

Conclusie

Reflecteer op het proces dat de groepjes hebben doorlopen. Reserveer tijd voor de deelnemers om hun kalenders te laten zien en hun ervaringen te bespreken. Vraag bijvoorbeeld: welke duurzame acties zitten in de kalender, welke uitdaging kwam jouw groepje tegen, hoe heb je die overwonnen en welke vooruitgang heb je geboekt.

Benadruk de duurzame acties die zij hebben ondernomen en de positieve impact die zij daardoor hebben. Vertel dat elke kleine stap richting duurzaamheid ertoe doet en dat hun bijdragen waardevol zijn. Betrek de deelnemers in een gesprek over hun plannen om hun duurzaamheidsreis voort te zetten na deze les. Moedig hen aan om nieuwe doelen te stellen en verdere duurzame acties te onderzoeken die zij in hun dagelijks leven kunnen ondernemen.

Eventuele vervolgactiviteit: laat de leerlingen hun eigen agenda of de agenda van een andere groep gebruiken om hun activiteiten twee weken lang bij te houden. Bespreek na twee weken welke acties zij hebben ondernomen en of zij meer hebben gedaan dan voorheen.

Bijlagen

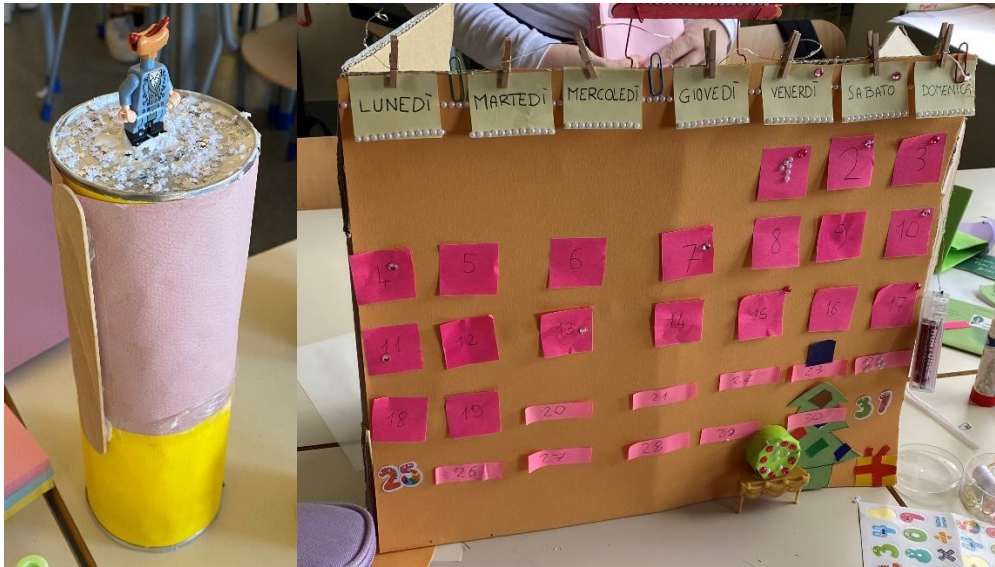
Bijlage - Voorbeelden van uitkomsten

Figuur 1,2. Resultaten van workshop to tinker a sustainability calendar, TINK@SCHOOL Consortium, Milan, June 2023

Figuur 3. Resultaten tinkering workshop at «Pablo Neruda» school, Rome (IT).

Figuur 4. Resultaten van de tinkerworkshop at «Anna Michely» school, Rome (IT).

Bekijk <https://pin.it/6bVZY2hio> voor meer ideeën.

